

Ö?retmen Adaylar? için Do?u ve Güneydo?u Anadolu'ya Atanma Kayg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retmen Adaylar? için Do?u ve Güneydo?u Anadolu'ya Atanma Kayg?s? Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26931>

Özet

Ö?retmen Adaylar? için Do?u ve Güneydo?u Anadolu'ya Atanma Kayg?s? Ölçe?i (TOAD), ö?retmen adaylar?nın, Türkiye'nin co?rafi olarak zorlu olarak algılanan Do?u ve Güneydo?u Anadolu bölgelerine atanma ihtimali kar??sında ya?ad?klar? psikolojik kayg? düzeyini belirlemek amacıyla geli?tirilmif bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, 2020 y?l?nda Mustafa Erol ve Fatih Özdemir tarafından yürütölen kapsamlı bir çal??ma sonucunda oluşturulmu? olup, adaylar?n mesleki kariyerlerinin ba?langıc?nda kar??la?tıklar? co?rafi atanma endi?elerini sistematik olarak ara?tırmay? hedefler.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen aday?, atanma kayg?s?, Do?u Anadolu, Güneydo?u Anadolu, ölçek geli?tirme, psikometri, mesleki stres.

Yazarlar

Mustafa Erol, Fatih Özdemir.

Amaç

Bu ölçe?in birincil amacı, ö?retmen adaylar?nın Do?u ve Güneydo?u Anadolu bölgelerine yönelik potansiyel atanma süreçlerinde deneyimledikleri özgül kayg? ve stres düzeylerini nicel olarak ölçmektir. Bu ölçüm aracı, ö?retmenlik mesle?ine yeni ba?layacak bireylerin co?rafi yerle?tirme baskılarına kar??sındaki psikolojik durumlarını analiz etmek üzere geli?tirilmifdir.

Ölçek, adaylar?n atanma bölgelerine ili?kin algılarına, beklentilerini ve bu durumdan kaynaklanan duygusal tepkilerini saptayarak, e?itim politikaları ve üniversitelerin rehberlik hizmetleri için önemli bir veri tabanı oluşturmayı amaçlamaktadır.

Yapı

Ö?retmen Adaylar? için Do?u ve Güneydo?u Anadolu'ya Atanma Kayg?s? Ölçe?i, temelde durumsal kayg? kavramına odaklanmaktadır. Bu yapı, özellikle belirli bir co?rafi bölgeye atanma beklentisinin tetikledi?i endi?e, stres ve belirsizlik duygularını kapsar.

Ölçek, ö?retmen adaylar?nın bu bölgelerdeki yaşam koşulları, güvenlik, sosyal uyum ve mesleki zorluklar hakkındaki olumsuz algılarına yansıtılan bilişsel ve duygusal bileşenleri ölçmek üzere tasarlanmıftır. Yapısal olarak tek boyutlu veya çok boyutlu bir yapıyı temsil edip etmedi?i faktör analizleri ile belirlenmiştir.

Geçerlik

Ölçe?in yap?sal geçerli?i, hem ke?fedici hem de do?rulamaya yöntemlerle detayl? bir ?ekilde incelenmi?tir. Yap?sal geçerli?i ortaya koymak amacıyla s?ras?yla **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** ve **Do?rulamaya Faktör Analizi (DFA)** teknikleri kullan?lm??tir. Bu analizler, maddelerin teorik yap?ya uygunlu?unu ve boyutlar aras?ndaki ili?kileri test etmi?tir.

Ayr?ca, maddelerin içeri?inin ölçülmek istenen yap?y? ne derece temsil etti?ini belirlemek için **kapsam geçerli?i** ve **görünü? geçerli?i** çal??malar? yürütülmü?tür. Bu süreçte, uzman görüşlerine ba?vurulmu? ve elde edilen veriler ?????nda **kapsam geçerlik indeksi** hesaplanm??tir, bu da ölçe?in alan uzmanlar? taraf?ndan kabul edilebilir düzeyde oldu?unu göstermektedir.

Güvenilirlik

Ölçe?in güvenilirli?ini saptamak amacıyla çe?itli istatistiksel teknikler uygulanm??tir. En önemli güvenilirlik göstergesi olan **iç tutarl?lık katsay?lar?**, özellikle **Cronbach alfa (α)** de?eri hesaplanarak belirlenmi?tir. Bu katsay?, ölçek maddelerinin birbirleriyle ne kadar tutarl? oldu?unu ve ayn? yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü göstermektedir.

Ek olarak, ölçek maddelerinin kalitesini de?erlendirmek için **madde analizi** yap?lm??; bu analizler kapsam?nda **Pearson momentler çarp?m? korelasyon katsay?s?** kullan?lm??tir. Testin bütününe yönelik analizler ise ölçme arac?nın **standart sapmas?**, **varyans?**, ortalama güçlük düzeyi ve **standart hatas?** gibi temel istatistiksel özelliklerini ortaya koymu?tur.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme sürecinde, **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)**, ölçe?in alt?nda yatan boyutlar? ke?fetmek amacıyla kullan?lm??tir. AFA sonuçlar?, ölçe?in yap?sal modelini olu?turmada temel te?kil etmi?tir ve maddelerin faktörlere da??ılım? belirlenmi?tir.

AFA'y? takiben, elde edilen faktör yap?s?nın veri seti taraf?ndan ne ölçüde desteklendi?ini test etmek amacıyla **Do?rulamaya Faktör Analizi (DFA)** gerçekleştirilmi?tir. DFA sonuçlar?, kabul edilebilir uyum indeksleri (örne?in Ki-Kare / serbestlik derecesi oran?, RMSEA, CFI) ile ölçe?in teorik yap?s?nın ampirik verilerle tutarl? oldu?unu do?rulam??tir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Yeni bir yap?ya özgü olarak tasarlanm??tir)

Format: Ölçek toplam 25 maddeden olu?maktadır. Cevaplar 7'li Likert tipi bir derecelendirme ile

toplantı.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?retmen Adaylar?

Ya? Grubu: Yeti?kin (Genellikle E?itim Fakültesi son sınıf öğrencileri veya atanma sürecindeki mezunlar)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki çe?itli üniversitelerin E?itim Fakültelerinde öğrenim gören veya Kamu Personeli Seçme S?nav? (KPSS) hazırlık sürecindeki ö?retmen adaylar?.

Test Metodolojisi: Katılımcılardan, her bir ifadeyi okuduktan sonra kendilerini de?erlendirip sizin için en uygun seçene?i "1 den 7 ye" kadar i?aretleme istenir (1-Hiç Katılmıyorum; 7- Tamamen Katılıyorum).

Anahtar Kelimeler

E?itim psikolojisi, atanma stresi, ö?retmenlik mesle?i, psikometrik analiz, Likert ölçe?i.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Belirtilmemi?

İletişim E-posta Adresi: merol@yildiz.edu.tr (Sorumlu Yazar Mustafa Erol)

Yazın Adresi: Mustafa Erol (Yıldız Teknik Üniversitesi, E?itim Fakültesi, sorumlu yazar)

İzinler ve Ücretler ve Test Yılı?

Test Yılı?: 2020

Kullanım İzinleri: Ölçe?in bilimsel ve akademik amaçlı kullanımı, orijinal makaleye usulüne uygun atıf yapılması şartıyla mümkündür. Ticari veya geni? ölçekli uygulamalar için sorumlu yazarla iletişime geçilmesi önerilir.

Ücret: Akademik araştırmalar için genellikle ücretsizdir.

Kaynaklar

Erol, M. ve Özdemir, F. (2020). Ö?retmen Adaylar? için Do?u ve Güneydo?u Anadolu'ya Atanma Kayg?s? Ölçe?inin Geliştirilmesi. **ulakbilge**, 50 (Temmuz), 742-753. doi:

10.7816/ulakbilge-08-50-02.

Makalenin orijinal tam metin bağlantısı: ulakbilge.com

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: ogretmen-adaylari-icin-dogu-ve-guneydogu-anadoluya-atanma-kaygisi-olcegi-toad.pdf

Öğretmen Adayları için Doğu ve Güneydoğu Anadolu'ya Atanma Kaygısı Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri, orijinal dilinde korunmuş olup hiçbir şekilde değiştirilmemiştir.

Ölçek toplam 25 maddeden oluşmaktadır. Derecelendirme formatı 1 (Hiç Katılmıyorum) ile 7 (Tamamen Katılmıyorum) arasındadır. Örnek maddeler ve faktör yükleri aşağıdadır:

M1 Doğuda öğretmen olacağım? düşündükçe strese girerim (Faktör Yüğü: ,855)

M2 Doğuya atanacak olma düşüncesi sınav hazırlık sürecinde beni strese sokar (Faktör Yüğü: ,828)